

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltnék.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár befizetendő.

Pénzügyi eredmények.

Majdnem egyidejűleg a népszámlálás örövendetes eredményének publikálásával kaptuk a kimutatást a magyar államháztartás múlt évi eredményéről.

A számok hete volt a múlt hét. De nem a lehangoló, elkedvetlenítő és lesújtó számoké, miknek hatalmát oly sokszor tanultuk ismerni a régebbi kormányok alatt, hanem a fölemelőké. Valóban e számok, melyek egy részről az ország lakosságának és kivált a magyar fajnak örövendetes szaporodásáról, más részről pénzügyi politikánk üdvös fordulatáról s a közjólét gyarapodásáról tanuskodnak: önbizalmat keltenek s nemzeti önértéket fokoznak.

Mindegyik esemény magában véve jelentőségteljes. Együttvéve azonban azt hirdetik, hogy Magyarország gyarapodik, erősödik, gazdagodik — és jól van kormányozva.

Jogunk van e két eseményt egymás mellé állítanunk, mert szoros kapocs van közöttük. Lakosságunk szaporodása a múlt évtized stagnációja után, valamint az állami bevételek nagymértvű növekedése egyaránt arról tanuskodnak, hogy Magyarország fejlődik és küszöbén áll egy új virágzás korszakának.

A régítől mennyire elütő kép ez, mely a múlt év pénzügyi kezelésének eredményéből elének tünik! Még 1889-ben, midőn pedig a Tisza-kormány az államháztartás egyensúlyának helyreállítását politikájának legfőbb feladatává tette, kerek számban 3 és egy harmad millió forint volt a deficit. De 1888-ban kerek számban 24 millió, 1887-ben 49 és fél millió, 1886-ban 43 millió, 1885-ben 40 millió, 1884-ben 41 millió, 1883-ban 39 millió, 1882-ben 46 és egy harmad millió és 1881-ben 48 millió forint volt a hiány államháztartásunkban.

Vagy, hogy pontosan idézzük a számokat, kilencz év alatt összesen 334.729,177 frtra rugott az évi deficitek összege.

Ezzel szemben a múlt év állampénztári kezelése oly képet nyújt, mely szinte káprázatosan hat ily eredményhez nem szokott szemünknek.

Az előirányzott félmillió deficit helyett 32 millió és 740.567 forint fölösleg mutatkozik. Fölösleg a magyar államháztartásban! S hozzá majdnem 33 millió forint! Merték volna e ezt álmodni azon korszaknak pénzügyminiszterei, mely sötét emlékeztetvé teszi a Lónyay- és Kerkápoli-féle gazdálkodást?

Bizonyára ez a pénzügyi eredmény mindenekelőtt azon szakavatott, céltudatos és széles látókörű politikát magasztalja, melyet Wekerle pénzügyminiszter — a Szapáry-kormány programjához híven — követ.

Ez a pénzügyi politika nem ördögösség. Ismerjük alapelveit. Tisztán magunk előtt látjuk az eszközöket, melyekkel dolgozik. Nincs benne boskói bűvészet. Csak gyakorlati, észszerű és következetes. Célja az államháztartás egyensúlyának helyreállítása volt. Eszközei: a kamatterhek leszállítása, a régi bevételi források jobb kiaknázása, újak teremtetése, takarékoskossá s az adóképeség fokozása.

Ezzel az egyszerűnek látszó, de helyes keresztvitelében valódi hivatottságot, hogy ne mondjuk pénzügyi zseniet igénylő programmal érte el Wekerle — első sorban Baross Gábor közgazdasági reformjainak közrehatásával — azon fényes eredményt, melyet a múlt év pénzügyi eredménye föltüntet.

Ezen eredmény az, hogy 375.646,665 frt bevétellel csak 342.906,008 frt kiadás áll szemben

Hogyan alakult e nagy fölösleg? Ugy, hogy majdnem minden lényeges bevételi tételnél sokkal több folyt be, mint a mennyi előirányozva volt.

Lássuk e nagyon érdekes részleteket. Az egyenes adóknál kerek számban 98.8 millió frt volt előirányozva. Befolyt tényleg 103.2 millió. A közvetett adóknál 42.6 millió volt előirányozva. Befolyt 48.5 millió. Bélyegjövdelemből 9.8 volt az előirányzat Befolyt 10.7 millió. A jogilletékeknél 17.6 millió volt az előirányzat. Befolyt 18.2 millió. A sőjövédék 15.4 milliót eredményezett 14.9 helyett. A vasművek 6.3 milliót jövedelmeztek 4.8 helyett. Posta és távirat 12.6 millióval volt előirányozva. Befolyt tényleg 13.3 millió. Az államvasutaknál végre az előirányzott 41.5 millió helyett épenséggel 46.6 millió folyt be.

Ehhez járul egy új bevételi forrásnak, az italmérési jövedéknek erőteljes bugyogása, mely nem kevesebb mint 18.274,188 forintot jövedelmezett.

Számszerűleg így alakul a múlt év nagy bevételi többlete az 1889-kihez képest. De ez az eredmény nem lett volna elérhető, ha igaz lenne, — a mit a szélső ellenzék részéről annyiszor hallottunk — hogy Magyarország az élszegényedés útján van. Ha igaz lenne, hogy a nemzeti jólét apad.

A bevételeknek várakozáson fölüli emelkedése ellenkezőt mutat. Nem kicsinyeljük ugyan a jó termés mérvadó tényezőjét, mely ellenmondás nélkül sokat megmagyaráz. De ehhez sokkal állandóbb tényezők járulnak. Az, hogy a közjólét a fokozottabb mezőgazdasági és ipari tevékenység, a kereskedelem emelkedése s általában az intenzívebb nemzeti munka következtében emelkedőben van.

Lehetetlen ezt tagadni. Bizonyítják a szá-

A „Székelyföld“ tárczája.

A kis szolgálgó.

Kicsi volt, szegényes, rongyos halvány arccal s félénk tekintetű, szelíd szemekkel. Ő vitte nyáron át a kastélyba a friss tojásokat és a tejet a majorból. — „Itt van“ — mondá belépve a konyhába s megállt az ajtóban, szemlélve a csillogó konyhadényeket s zavartan csavargatta ujjai közé lenköténykáját, várva, míg valaki felel neki: „jól van.“ Az ünnepélyes külsejű, fehérbe öltözött szakács mintegy csodálattal nézett föl előtte, majdnem lépeketbelinek, távollevőnek, ámbar hogy ott volt előtte.

A kicsike egy embernek volt a leánya, ki a majorban dolgozott s egy asszonynak, a ki meghalt. Kevesen tudtak csak, hogy Germaine-nek hívják; s mert ott látták mindig a kicsiny, tüskebokrokkal szegélyezett utócskában, a mint vesszővel kezében libáit legeltette, „libapásztor“nak hívták. Egy nap a tiszteletes ur a breviariummal hóna alatt, ott haladt el mellette, s két ujjával megvereggette arcát, mondván: he! he! — E pofoska s ezen „he! he!“ — ez volt körülbelül egész története; mindennap újra elbeszélte, oly érdekes volt az.

A libái nagyon gonoszak voltak irányában, különösen egyik, a legkövérebb. Igen szeretett volna „Páranypásztor“n lenni, mert a bárányok szelídek

és lehet ugrálni velők. De még igen kicsi volt ahhoz. Később talán megvalósulhat álma. Nyolcz éves lesz éppen virágvasárnapkor.

Egy napon azt mondá a szakács neki: — „Vendégek vannak ebédre. Maradj itt. Segíteni fogsz.“ Ah! Ez már aztán egészen más volt, mint a tiszteletes ur pofoskája! Büszkének érezte magát; fölfogta, hogy most belépett a valódi életbe. A kamrában, a hol ebédelt, bort adtak innia, — pirosvizet — mint ő mondá. Első eset volt, hogy bort ivott. Félre vonta száját s letette a poharat, de a szakács, ki ünnepélyes külseje dacára igen vig ember volt, kényszerítette őt inni kétszer, háromszor is, csupa mulatságból. A kicsike becsipett. Beszélt, csevegett. Elmesélte nevezetes kalandját a tiszteletes urral, meg hogy a libák néha csontig megmarják szegény, meztelen lábait. Még többet adtak innia. Nagyon rosszul lett s le kellett feküdnie a konyhában két székre, sovány kis karjait lecsüggesztve. — Bolond! — mondá a szakács. Arca sápadt volt s szemei kimeredtek. Nagyon szenvedett és nyöszörgött, nem értve semmit.

Lucien, a báróné fia, egy tíz éves kamasz, ott ment elé s meglátta a beteg kicsikét, vérig csipette egyik lecsüngő, sovány és veres karját. A gyermek felsikoltott és reá nézett. Kék bársony ruha volt rajta s egy nagy csipkegallér, melyre ráhulltak szőke hajfürtjei. Germaine mosolyogni kezdett; kétszer-háromszor bólintott fejével, beleegyezése jeléül; eszébe jutottak libái, kik ép ily

gonoszak voltak, de nem ily szépek, s válláig fel túrva rongyos ruháját, sokáig gyönyörrel simogatta a sebzett helyet.

Később a báróné érdeklődni kezdett iránta. Midőn elhatározott, hogy Párisba viszik, hogy kis komornának képezze ki, igen elégedett volt Lucien miatt és igen szomorú a libái miatt. Elvitte őket legelni még egyszer utoljára.

— Lássátok, — szolt hozzájuk — én Párisba megyek és ti nem jöttök velem!

Leült az útszéle, a tuskés ágak közé, melyek megszuradták. Hagyta őket s nézte a mezőket, a rétet, a három egyenes, sugár nyárfát ott távolabb s a messzi ködben vesző láthatárt. Öntudatlanul mondott mindennek Isten hozzádot. Elment vizet inni egy kis tócsából, a sövény mögött. Egy ágról levett egy csalogány-fészket, egy üres, száraz fészket a múlt évről és magával vitte, mint emléket. Libáit, egyiket a másik után megsimogatta s arra gondolt, mily szép lenne egy liba kék bársony ruhában és csipkegallérral, s gyöngéden csókolt meg nyakánál a legkövérebbiket, azt, a melyik mindig olyan gonosz volt.

Párisban egy ablakmélyedésben élt az előszoba mellett, zsebkendőket jegyezve s ruhákat javítva. Megtanították varni, de nem tanították meg olvasni. Az olvasás a Germaine helyzetében levőknek nem üdvös dolog. Az olvasás gondolkodásra vezet, s a ki egyszer gondolkozik, nem foldozza meg olyan jól az ingeket. A cselédnek kevésre be-

mok. Bizonyítják városaink, melyek fejlődnek, szépülnek, kiépülnek. Bizonyítják a pénzintézeteknél országsszerte elhelyezett nagy tőkék. Bizonyítja a gyárak szaporodása, a forgalom rendkívüli növekedése. De ez az eredmény nem csekély részben ismét a kormány üdvös közgazdasági politikájának és kivált a kereskedelemügyi miniszter nagy horderejű forgalmi reformjainak következménye. Az adóképeség emelésére fordított törekvések így nyilatkoznak a bevételek szaporodásában.

A magyar pénzügyi és közgazdasági politikának nagy és fényes sikere rejlik azon mérlegben, melyet az 1890 ki év állampénztári kezelése föltüntet. E siker megadja Wekerlénak az erőt arra, hogy keresztülvigye a törvényhozásban s a pénzpénz azon mélyreható pénzügyi reformokat, melyeket maga elé tűzött.

(P. H.)

A székely kivándorlás megakadályozása czéljából a földmívelési miniszter figyelemre méltó rendszabály alkalmazását határozta el, a melynek előreláthatólag meg lesznek az üdvös következményei. Székelyföldi munkásokat szándékozik ugyanis alkalmazni erdők munkájánál a szorosabb értelemben vett magyarországi kincstári erdőkben. A székely igen jóra való s szorgalmas munkás; a feltételek, melyek mellett a miniszter ezt az elemet alkalmazni kívánja a magyarországi kincstári erdőkben, minden tekintetben a lehető legelőnyösebbek az alkalmazandó munkásokra nézve; igen valószínű tehát, hogy a szóban forgó rendszabály kedvező hatással lesz a székelyek Romániába való kivándorlásának — legalább részben — megakadályozására. Egyelőre háromszáz székely munkást alkalmaz a miniszter a kincstári erdőkben; ha azonban a kísérlet beválik nagyobb arányban is alkalmazást fog nyerni e rendszabály.

A német kereskedelmi szerződés tárgyában. Bécből jelentik: Azon tárgyalások után, melyek a magyar és osztrák kereskedelmi miniszterek közt a legutóbbi napokban történtek, alapos kilátás van rá, hogy a Németországgal a tarifa-szerződés megkötése iránt folyó tanácskozások is gyorsabb tempóban lesznek immár tovább folytathatók s a szerződés maga még a szokásos nyári parlamenti szünetelés előtt a törvényhozó testületek elé lesz terjeszthető. Mint egyik figyelemre méltó mozzanatát a kormányok megbízottjai közt legközelebbi folyt tanácskozásokon fölemlíthetjük, hogy a nyers bőröknek, toll- és szőrméknek Németországba való bevitelét vámtmentesnek lőn megállapítva.

csülték, mert hallgatag volt, engedelmes és urnője iránt telve hódolattal.

Soha sem járt ki, kivéve vasárnap, mikor a templomba ment. Ajtatos volt a nélkül, hogy értené. Minden este elmondta: Miatyánk, ki vagy a meny-nyekben...

Párisból nem ismert egyebet, mint az utcát az ablak alatt; az előmenők holmi csodálatos lényeknek tetszettek neki, egészen más fajtáknak, mint ő; a kocsi meg éppen különöseknek, s bámulta a kövezetet.

Virágvasárnapja kötszer múlt el. Varrt folyvást. Még mindig oly szelíd, nagy szemű volt. Soha emberi lélek nem állt oly egyedül, mint ő. De azért nem szomorkodott. Láta néha fiatal urát, ki oly büszke, oly szép volt. Ha belépett a szobába, a hol reggeltől estig dolgozott, reszketni kezdett minden tagjában, s a nélkül, hogy fel-emelné fejét, varrt tovább, össze-vissza öltögetve s megszurva ujjait.

Egy napon egyszerre csak így szólt hozzá Lucien: — Jöjj játszani! Germaine felegyenesedett megrémülten, nyitott szájjal, mintha csodát látott volna. Lucien fekete bársonyruhát viselt, arannyal hímézve. Játsoztak. Lucien egy felfordított székben kocsizott, melyet Germaine mint ló huzott. Lucien nagyon nehéz volt s ő még gyenge; lihegett, magánkívül volt az örömtől. Hogy sebessebben menjen, Lucien öklével ütötte hátát.

(Vége következik.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház február 13-án a katonai özvegyek és árvák nyugdíját szabályozó törvényjavaslatot vette tárgyalás alá. Andrassy Gyula gróf referálta a bizottság nevében. Ellene csak Irányi Dániel szolt, közjogi szempontból; felszólaltak még Bolgar Ferenc és Nagy István, kiknek be-szédeire Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter válaszolt s azután a ház megszavazta a törvényjavaslatot, mely a nyugdíj áldásait a katonai özvegyek és árvák nagyobb körére kiterjeszti.

Az ülés java részét interpellációk és ezekre adott válaszok töltötték ki. Fejérváry Géza báró honv. miniszter igen kimerítően és pontosan válaszolt a honvédségi szállások ügyében Kaas Ivor báró által hozzá intézett interpellációra. A miniszter hivatalos adatokkal igazolta, hogy a miniszterium korrektül járt el, úgy, hogy Kaas Ivor báróval együtt még az ellenzék is kénytelen volt a választ tudomásul venni.

Ezután Szilágyi Dezső igazságügyminiszter a királyi táblák decentralisatioja tárgyában hozzá intézett interpellációra következőleg válaszolt:

Polónyi Géza t. képviselő ur hozzám interpellációt intézett, melyben két kérdés foglaltatik. Az első kérdés ekképen hangzik: „Mikor szándékozik a miniszter ur az 1890. XXV. törvényecikkben nyert meghatalmazás alapján a kir. táblák és főügyészségek szervezetét végrehajtani?”

Erre feleletem a következő: Ezt szándékozik végrehajtani a királyi táblák működésének megkezdése napjáig, a mely közzétett rendeletileg május 5-ikére van határozva.

A második kérdése a t. képviselő urnak így hangzik: „Gondoskodott-e miniszter ur arról hogy a most hivatkozott törvények végrehajtásával kapcsolatos intézkedésnél érdekelt bírakat, főügyészeket és a segédszemélyzetet az átköltözésekből keletkező és a törvény által nem célzott nagyobb hátrány ne érhesse?”

Részemről a törvénynek nem ismerem oly dispoziციóját, melynek czélja volna hátrányt róni ezen áthelyezés alá kerülő bírói, ügyészi és segéd-személyzetre.

Mindenesetre pedig az intézkedéseknek kellő időben való közzétételéről — a mint az a t. ház tagjai előtt ismeretes — gondoskodtam.

Kérem a t. házat, méltóztatassék feleletemet tudomásul venni. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza e válasz után oly hangon támadta Szilágyit, hogy a miniszter kénytelen volt egy Phaedrus-mese szellemes alkalmazásával Polónyit nevétségessé tenni. Ez azonban nem tartóztatta vissza Polónyit attól, hogy újabb interpellációt ne intézzen Baross Gáborhoz az árutarifa ügyében.

SZEMLE.

A választási készülődések foglalkoztatják egész Ausztriát. A pártok szervezkednek, sorakoznak. Némelyik kerületben három-négy jelölt is van különféle árnyalatban, a feudalistól az antiszemitaig. Érdekes és jellemző tünet, hogy még maga a püspöki kar is belevegyült a választási mozgalomba. Együttes pásztorlevelet bocsátot ki a hivatkozott választás ügyében.

A püspök pásztor-levelével szemben az antiszemita-párt kiáltványt akart közzétenni, a »Volkzeitung« azon számát azonban, melyben az megjelenendő volt, a rendőrség elkobozta. Bár a rendőrség ilyen erőlyesen lép föl ellene, kétségtelen, hogy az antiszemita-párt az osztrák választási mozgalomban jelentős tényező lesz.

Ferencz Ferdinánd főherceg oroszországi útja mind inkább az európai politika eseményévé válik. A főherceget oly kitüntetéssel s oly szívélyességgel fogadták, a minőben csak nagyon kedves vendéget szokás részesíteni, s a pétervári udvar minden módon igyekezett kifejezészt adni annak, hogy a látogatást igen nagyra becsüli. Hogy pedig milyen irányban tulajdonit neki értéket, az kitünik az orosz lapok nyilatkozataiból. Így p. o. a pétervári külügyi hivatal kitartottja, a brüsszeli »Nord«, a bekének igen örömdetes szímtomáit látja Waldersee grófnak a német vezérkar főnöki állásáról való visszalépésében, Crispi bukásában

és annak Rudini által való helyettesítésében, főleg pedig a leendő osztrák-magyar trónörökösnek pétervári látogatásában. Pétervártól a lefolyt hetet a főhercegi hétnek lehetett nevezni, minthogy mindenütt, úgy az udvarnál, mint a városban csak a főhercegről beszéltek.

Az olasz kormány-változás, úgy látszik, Olaszországnak sem belügyi, sem külügyi politikájában nem fog változást előidézni. A táviratok már ismertették Rudini miniszteri programját, mely egyszerűen Crispi politikájának folytatását igéri a nemzetközi s egy s más reformot a belügyi kérdésekben. A helyzet azonban mégis aligha egészen tiszta; különben semmi szükség sem lett volna rá, hogy Rudini indítványára elhatározza a képviselőház, hogy márczius 2-ikáig eluapolja ülését, hogy a miniszteriumnak időt engedjen a miniszteri nyilatkozatban bejelentett javaslatok előkészítésére. A kormányválságot a Vatikánban nem minden meglepődés nélkül fogadták, ez eseményben azonban korántsem látják az egyházra nézve kedvező korszak feltűnését. Annyit remélnék, hogy a Rudini-kabinet alatt az állami hatóságok viszonya szelidebb lesz a vatikánhoz s a kormány nem fog örökös hadilábon állani a kuriával, mint ez Crispi alatt történt különösen az utóbbi években. Az új kormányban nincs meg a kellő erő és tekintély ahhoz, hogy mélyreható változást inauguráljon a vatikánhoz való magatartásában, sőt még bebizonyításra vár, vajjon egyáltalán megvan-e benne a hajlam erre nézve. Kellemes előjelnek tekintik, hogy az új kabinet nem hajlandó magáévá tenni Crispinek azt a tervét, hogy az olasz püspökök az exequatura megvonásával megrendszabályoztassanak.

A bolgár kormány már felelt azokra az ismert panaszokra, melyeket Oroszország a német ügyvivő útján azért emelt, mert Bulgáriában az orosz nihilisták állítólag menedéket, sőt védelmet találtak. Szófiában ez ügyben lelkiismeretes és beható vizsgálatot indítottak, mely azonban inkább negatív eredményre vezetett. Azok, a kiket az orosz kormány nihilistáknak denuncziált, két csoportra oszlauk; a nagyobbik rész orosz alattvaló volt ugyan s talán otthon nihilista üzelmekben is résztvett, de mióta Bulgáriában él, a legesekélyebb panaszra sem ad alkalmat s a bolgár rendőrség minden kutatás dacára sem birt ellenük valami terhelőt kütni.

Az E. M. K. E. választmányi gyűlése.

A folyó hó 12-én délután 3 órakor a kolozsvári városházánál megtartott február havi rendes gyűlés igen látogatott volt.

Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után Sándor József főtitkár havi jelentését — általános élnzés közt — azzal kezdi, hogy urunk királyunk ő Felsége az E. M. K. E. magyar-nagyzsombori iskolájának kérésére az iskola kibővítésére magán pénztárából legkegyelmesebben 200 frtot engedélyezett. Ezután részletes jelentést tesz főtitkár a főkválasztmányok lefolyt havi életéről. A főtitkári hivatal kiállította a lefolyt hóban a szolnokdobokamegyei, Kolozsvár városi és Szamosújvár városi főkválasztmányok kijavított számlakönyveit.

Örömmel jelenti továbbá, hogy Maros-Vásárhelyt az E. M. K. E. közgyűlés érdekében már megindították a mozgalmat. A számos folyó ügy közül örömmel veszi tudomásul a választmány a Monostornak Kolozsvárral egyesítése ügyében tett intézkedéseket, valamint, hogy a székelység érdekében Baross Gábor kereskedelmi miniszterhez szerkesztendő emlékirat érdekében bekértek a székely vármegyéből a legutóbbi évekről szóló alispáni jelentések és hogy több oldalról érkeztek be adatok a felirathoz.

Merza Lajos főpénztáros jelentése szerint a lefolyt hóban bejött 8454 frt 83 kr, készpénz vagy onnak következtében 549.084 frt 84 kr.

Ezután a gyűlés legfőbb pontja következett: a jelentés az algyógyi, gróf Ruín Kocsárd földmives iskola szerződésének január 15—18 napjain Algyógyon elkészültéről, mely alkalommal gróf

Kúnn Kocsárd tiszteleti elnök böles utmutatásai alapján az egylet részéről Bartha Miklós alelnök és Sándor József főtitkár, a földmivelésügyi miniszter megbízottaként pedig dr. Csávássy Gyula jogügyi tanácsos, Gáspár József monostori segéd-tanár és számtiszt vették föl a beruházások, ingóságok és épületek leltárát, becslését és készítették el véglegesen a szerződést, melyet értesítés szerint időközben a miniszter is jóváhagyott.

Lelkes éljenzés közt jelentetik be gróf Kúnn Kocsárd tiszteleti elnöknek az alapítvány kezeléséről szóló számadása, melyben az E. M. K. E. „birtok-igazgatója”-ként közel 13.000 frt évi jövedelmet jelent be, a számadás minden tételét a legnagyobb gondnal okmányokkal igazolván. Az igazgató választmány tiszteleti elnökének és fejedelmi alapítójának újabb nagylelkűségéért ujalag is mély háláját és köszönetét tolmácsolja.

A birtokra vonatkozó irományoknak kimutatás mellett átvétele szintén örömmel tudomásul véte-tik s a levéltáron megőrzése kimondatik.

Néhai bold. eml. Derzsi János 10.000 forintos nagy alapítványa ügyében a marostordamegyei főkválasztmány jelenti, hogy a végrendeletben az alapítvány a következő szavakkal van letéve: Tízezer forint készpénz összeget hagyok az E. M. K. E.-nek az ezen egylet által czélba vett hazafias és nemzeti czél előmozdítására. Intézkedés történt, hogy a hagyaték ügyének lebonyolításában az E. M. K. E.-t Darkó Akos ügyvéd, a marostordamegyei választmány jogtanácsosa képviselje, a ki ebbeli hazafias tiszte eddigi teljesítéséről már jelentést is tett.

Több kisebb tárgy után kimondatik kérelem fölterjesztése a földmivelésügyi miniszterhez a baróthi erdőöri iskola ügyében, valamint dr. Concha Győző indítványára, hogy az egyesület fölhevásokat intéz a főkválasztmányokhoz a Reiff-eisen hitelszövetkezetek propagálása ügyében, s hogy a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést tesz az ipartanoncz-iskolák felállítása végett.

Az ülés késő este oszlott szét.

Különfélék.

— A kézdivásárhelyi jótékony nőegyesület folyó hó 17-én tartott választmányi gyűlésében elhatározta, hogy a bőjt folyamán nem fog fillérestylet tartani.

— Tanítónőválasztás. A kézdivásárhelyi községi iskolaszék folyó hó 17-én tartott ülésében Székely Melinda kisasszonyt rendes és Vertán Katinka kisasszonyt segédtanítónőnek választotta meg a közs. leányiskolához. Mindkét hölgyet ugy ismer-jük, mint igen képzett s hivatású magaslátán álló tanítókat, kik ugy az iskolában, mint a társadalomban díszreteresen töltik be helyüket s azért csak gratulálhatunk az iskolaszék választásához.

— A rendőrség köréből. Egy darab kő mint áruló szerepelt a rendőrségnél a napokban. A dolog rövid története ez: B. kézdivásárhelyi ifju iparos 8 hónapi középszerűen boldog házasság után „elkülönbözt” nejtől, vagyis a nő elhagyta. Ezóta a férj boszút forralt ellene s egyik este az udvaron levő járdaköböl két jókora darabot letörvén, azon erős elhatározással indult unak, hogy felesége ablakát beveri. Meg is osekede, s mint a ki jól végezte dolgát, a kielégített boszu édes érzetével tért haza. Másnap az anyós panaszt emelt a rendőrség előtt a férj ellen, bemutatván a bűnjelként lefoglalt köveket, melyek nyilván azon czélból dobattak be az ablakon, hogy a tettes férjet jogtalan módon özvegyiségre juttassa és az anyóst megfoszssa leányától, egyetlen vigasztól. A megindított rendőri nyomozat csakugyan konstátálta, hogy a két jókora ködarab épen azon lapos kövek-ből való, mikkel panaszolt férj ajtója eleje ki van köveze. A flaszterköveket természetesen lefoglalta a rendőrség s mint a bűnvádi feljelentés mellékleteit taligán szállította ki a járásbíróshoz. Ilyen súlyos bizonyíték bizonyára kevés bűntényben fordul elő.

— A k.-vásárhelyi önk. tűzoltó-egylet önképzőköri helyiségében folyó évi február 22-én d. u. órakor a tűzoltászat köréből felolvasás tartatik, melyre az egylet tagjait s az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a parancsnokság. Nyitány a tűzoltói zenekar által. Felolvasás Kovács Dániel főparancsnok ur által.

— A helybeli kereskedő-ifjuság társulatának választmánya folyó hó 16-án a kör helyiségében rendes gyűlést tartott, melynek főbb tárgyait az egyes tisztségviselők jelentései képezték a mult gyűlés óta a társulat beléletében történt dolgokról, valamint az indítványok során felmerült társas-estélynek husvét másodnapján való megtartása. Valóban örömmel tölti el az idegen szemlélőt azon kedvező körülmény, hogy ezen fiatal — ugy szolván alig egy pár év óta fennálló — egyesület mily tevékenységgel és odaadó ügybuzgósággal jár el minden dolognak elintézése körül. Ennek a fáradságot nem ismerő tevékenységnek tulajdoníthatni azt, hogy a nagy közönség is oly meleg szeretettel és érdekeltséggel viseltetik iránta és azt hatatos támogatásában részesíti mindig, valahányszor alkalom kínálkozik arra. Ebből kifolyólag történt az is, hogy ugy egyesek, valamint társulatok évről-évre, hol pénzzel, hol pedig egyéb értékes tárgyakkal gyarapították a társulat vagy-onát. Ezen választmányi gyűlésben is nagy örömmel és köszönettel fogadtatott a helybeli takarékpénztárnak 10 frt kegyes adománya és Balogh Gyuláné Ö nagyságának egy pár értékes könyvből álló becses ajándéka. Adná az isteni gondviselés, hogy ezen életrevaló társulat — mely városunk felvirágoztatása érdekében minden téren szép példával járul elő — jötevőinek és pártfogóinak száma napról-napra szaporodjék. — Egy jelen volt.

— A sepsiszentgyörgyi jótékonyczelu nőegylet választmánya megbízásából 1891. február hó 21-én a sepsiszentgyörgyi városban díszteremben fillérestylet rendeznek, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívják: Babarczy Ferenczné és Melik Józsefné házasszonyok. Műsor: 1. Magyar induló; Lantos György legújabb szerzeménye. Előadja Bónis Gyula zenekara. 2. Felolvasás ifj. Gödri Ferencz ur által. 3. „Ballade et polonaise” (Vieux-temps), hegedű-solo. Előadja Honigberger Helén k. a.; zongoran kíséri Honigberger Róza k. a. 4. A kewári bucsu. Melodráma; Heine költeménye, fordította Szász Károly; zenéjét írta Kelemen Lajosné. Szavalja Gyártás Etelka k. a.; zongoran kíséri Kelemen Lajosné urasszony. 5. „Egy csésze kávé mellett”; két anyós csevege. Előadják Barabás Mariska és Melik Ilonka kisasszonyok; zongoran kíséri Damokos Ödön ur. 6. Magyar népdalok zenekísérettel. Enekli Bán Anna k. a. 7. Táncc. Belépti díj személyenként 30 kr, karzat 20 kr. Kezdeté fel 8 órakor. Szíves felülfizetéseket hálás köszönet mellett nyilvánosan nyugtatványoz a választmány.

— Pör a borszéki fürdőért. Érdekes birtokpör folyik már évek óta György-Ditró és Szárhegy községek lakossága, illetve képviselőtestülete s ugyanezen községek közbirtokossága közt. Borszéki fürdője és ásványvízüzlete ugyanis a hozzá tartozó havasokkal együtt ösödöktől fogva Ditró és Szárhegy községek székely közbirtokosságáé volt. Később, a 40-es években, ezt a vagyont a közbirtokosok közös akarata folytán a nevezett két község vette kezelés alá. Persze még akkor semmi idegen elem nem formálhatott jogot ehhez a közvagyonhoz s annak kezelésébe nem volt beleszólása másnak, mint a két község régi tősgyökeres székely lakosságának. Nemskorai idegenek telepedtek meg itt, a kik, mint virilisták, a két község képviselőtestületének tagjaivá lőnek s a két község közvagyonra tekintetében az eredeti, tősgyökeres székely lakosságot megillető jogok élvezetéhez jutottak. A hatalmas székely birtok felett tehát olyanok rendelkeztek, a/ kiknek ahhoz eredetileg legkevesebb joguk sem volt. A királyi kuria Borszéki arányosítási perében ugy segített ezen a visszasságon, hogy Borszéket a hozzá tartozó havasokkal együtt mint „oszthatlan és elidegeníthetlen közös birtokot” visszaitélta a két község székely közbirtokosságának. A gróf Lázár család azonban, mint szárhegyi főnemes család, a fürdőnek és az üzletnek zár alá helyezését kérte a csikszeredai törvényszéktől. A törvényszék ezt a kérést elutasította ugyan, de a fürdő ügyének vezetését a székely közbirtokosok közül választott direktoriumra akarta bízni, a mely a jövedelemlről a törvényszéknek tartozott volna számolni s a megmaradt jövedelmet megőrzés végett a törvényszéknek lett volna köteles beszolgáltatni. Ez ellen az ítélet ellen ugy a községek, mint a közbirtokosság, sőt a gróf Lázár család is fölébbezett a kir. táblához. E közben a nagy vagyon gazdátlan-ná lett, mert senki sem érezte magát jogosultnak fontosabb intézkedések foganatosítására. Csak a Borszéki székely igazgatóság vezette a folyó ügyeket, ugy, mint előbb. E napokban aztán kihirdették a marosvásárhelyi kir. tábla ítéletét, a mely a birtokkezelést a két község képviselőtestületére bízta, daczára annak, hogy a kuria a va-

gyont a székely közbirtokosságnak ítélte volt oda. Ha ez az ítélet jogerőssé válnék, a közbirtokosság vagyonával a közbirtokosság tényleges megalakulásáig és az arányosítás kulcsának megállapításáig, tehát éveken keresztül, egy ahhoz semmi joggal nem bíró testület rendelkezne és — írja az E. — a nagy jövedelmet is, mint eddig, a két politikai község használná föl a saját czéljaira. Ez ellen az ítélet ellen most a kir. kuriához fölébbeztek az érdekeltek.

— Nők és férfiak Magyarországon. A népszámlálás kiderítette, hogy Magyarországon átlag 1000 férfira 1031 nő esik. De van fordított viszony is, különösen a görög felekezetűek közt, a hol a nők száma nemhogy meghaladná, de el sem éri a férfiak számát, elannyira, hogy némely megyében, pl. Krassó-Szörényben, Beszterce-Naszódban, Csik, Hunyad és Udvarhely megyékben 1000 férfira alig 950—980 nő esik.

— Abrányi Emil és Bismarck. A Bismarck-inter-view meg nem történte miatt tudvalevőleg sok bántódásnak volt kitéve Abrányi Emil. A „Pester Lloyd” most Veronából névtelen levelet kapott, melynek írója azt állítja, hogy ő volt az, a ki lépve vitte Abrányit, még pedig azért, mert boszút akart állani rajta, a mért nagy németgyűlölő. Az a levél, melyet Abrányi Emil Bismarckhoz intézett, az ő kezébe került s ő felett Bismarck Vilmos nevében Abrányinak, hogy a herceget elfogadja. Abrányi el is ment Schönhausenbe, de azalatt, míg ő a kertben este egyegyed 9 órakor egy valakivel beszélt, a kit Bismarck hercegnek tartott (a ki nagyon hasonlít ugy arcra, mint termetre a volt kancellárhoz), Bismarck benn a kastélyban nyugodtan vacsorált, nem is sejtve, hogy most valaki az ő nevében fogadja Abrányit. Ez zavarában nem is igen nézte meg a másik urat, a ki őt szívatással megkínálta, a ki nem volt más, mint a névtelen levél írója, a kit Abrányi Emil Bismarck Herbertnek gondolt. Természetes, hogy Abrányi Emil meg volt győződve arról, hogy magával Bismarckkal beszélt, mivel az illető, a ki Bismarck alakjában jelent meg, ugyanolyan erős kifejezésekkel élt, mint a volt kancellár szokott. Az is természetes, hogy Bismarck herceg, mikor kérdést intézte hozzá, egész bátran czáfolhatta meg azt, hogy Abrányit fogadta, mert tényleg nem látta őt és nem is beszélt vele. A névtelen levél írója így fejezi be sorait: „Most beteg vagyok s ha, remélem is, hogy meggyógyulok, kérdés, visszanyerem-e teljes egészségemet? Jöhet idő, a mikor személyes elégtételt adhatok Abrányi urnak cselekedetémért s a mikor abban a helyzetben leszek, nem fog hiányozni bátorságom, hogy megadjam neki azt az elégtételt, melyet tőlem követelni fog. Addig kérem Abrányi urat, ne kutassa kiletemet, mert az ugys hiábavaló lenne. A levél nem az én kezem írása.” Az itt ismertetett levélre vonatkozólag Abrányi Emil egy Falk Miksa országgyűlési képviselőhöz intézett levélben kijelenti, hogy az abban foglaltakat, bármily meglepők legyenek is azok, valóklul fogadja el.

— Nyilvános köszönet. Bitai Baikó Lajos nyug. járásbírósi irnok, 1848—49-beli honvédtiszt, feledhetlen férjem halála által ért súlyos csapás alkalmából tanusított őszinte részvét- és jóakarattal fogadják mindannyian halász-köszönetem kifejezését. Özv. Baikó Lajosné.

— A kézdivásárhelyi önk. tűzoltó-egylet önképző-köre javára 1891. január hó 17-én tartott álarcos-bál alkalmával mint felülfizetést szívesek voltak adományozni: (Folyt. és vége.) Klein Etelka, özvegy Török Ferenczné, Szabó Sámuel timár, Szász Károly csizmadia, Kovács János, Tuzson György, Fejér András keresek, Mátyus László asztalos, Bertalan Józsefné, Lőrincz Józsefné, Barla Ferenczné keresek., Blatt Mihályné, Mihály József, Jancsó Gyula, Páldeák Pál, Benkő Dániel, Molnár Ferencz, Bokor Lajos, id. Mátis János, Kovács István korcsmáros, Kovács József korcsmáros, Szabó János mézárós, Megyaszi István, Nagy Béla, Nagy Géza, Kovács József cipész, Kupán Károly, Szotyori Dániel timár, Mágóri Sámuel egyházi, Kovácsi Bálint, Turóczi Albert, Tóth Mihály, Baló László, Frenkul Emánuel, Fülöp Józsiás, Keresztes Antal, Benkő Béla, Jancsó Sámuel mézárós, Czimmermann János, özv. Szabó Lajosné szül. Szöcs Anna, Szabó Sámuel lakatos, Jancsó Dávidné pléhesné, Szotyori József timár, ifj. Pataki József fodrász, Tillis János, Csizsár Aron, Sükös Károly, Mazinger József, Szöcs János mézárós, Kupán Balázs, Gáspárak József, Fülöp Lajos, Vili-kó György, Pongrácz János 20—20 kr; Benkő Sándorné csizm., Pap György, Wass Ferenczné, Kovács Imre, Jancsó Gézané, Jancsó Ferencz, Orbán Henrik, Szöcs Ferencz, Mágóri Sándor, Kolonics Istváné, Szöcs József mézárós, Elekes Imre cipész, Czetz Márton, Tóth László, Szarka István, Molnár István, Jancsó József csf., Szöcs Dániel csizm., Kovács Ferenczné, Jakabos Agoston, Megyaszi Gábor csizmadia, György János, Szöcs Anna, ifj. Zsigmond György 10—10 kr. Összes felülfizetés 66 frt 70 kr, jegyekből 93 forint 60 kr,

együtt 160 frt 30 kr, ebből levonva a kiadás összegét 82 frt 63 krt, maradt 77 frt 67 kr az egy-
letnek. Fogadják az egylet hálás köszönetét a szí-
ves adakozók. Kézdi-Vásárhelyt, 1891. február
hó 6-án. Benkő Gyula, pénztáros.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Ifj. Dobay János.

Szám 7192./1890.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy almási Jakab András végrehajthatóan almási Jakab Lázár végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Almás községében fekvő, az almási 76 sz. telekjegyzőkönyvben foglalt A + 148., 149. hr. számú 160 frt, 1084. hr. sz. 8 frt, 2814. hr. sz. 14 frt, 2869. hr. sz. 13 frt, 3103., 3104. hr. sz. 152 frt, 3428. hr. sz. 3 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi márczius hó 3-ik napján d. e. 9 órakor Almás község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Kézdi-Vásárhelyt, 1890. decz. 28.

Gaál István,
kirendelt egyes bír.

Sz. 205—1891.

polg.

Hirdetmény.

Az Ú z o n községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-ához képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi márcz. 11-ének d. e. 9 órájára a kir. törvényszékhez Elekes Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelemzettel az elmaradásnak az idézett raudeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1891. évi január hó 20-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Páll Venozel,
jegyző.

Sz. 90/1890.

polg.

Hirdetmény.

A Csomortány községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-ához képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi márczius hó 12-ének d. e. 9 órájára a kir. törvényszékhez Elekes Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelemzettel az elmaradásnak az idézett raudeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi január hó 20-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Páll Venczel,
jegyző.

5252525252525252

Gyönyörű mintá magánvevőknek ingyen és bérmentve. Még eddig nem létezett mintakönyvek szabók részére bérmentetlenül és csak 20 frt betét mellett, mely megrendelések tétele után leszámításba vétetik.

Öltönyökhöz való szövetek.

A magas klérus részére peruvia és dosking. cs. és kir. hivatalnok-egyenruhákhoz előírás szerint szövetek, ugyszintén veteránok, tűzoltók és tornászok részére, li-vrékhez, billiard és játékasztalokhoz posztók, vadászkabátokhoz loden, vízmentes is, mosószövetek, utazó-plaidok 4—14 frtig stb. A ki olesó, tisztességes, tartós, tiszta gyapju posztóárakat és nem olesó rongyokat akar vásárolni, melyek minden oldalról ajánlatnak és alig érik meg a szabódíjat, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz

Brünnben

legnagyobb posztóraktár Ausztia-Magyarországon.

Fél millió frt értékű állandó raktáram és világ-üzletemnél magától értetődik, hogy sok maradék van, minden okosan gondolkozó embernek be kell látnia, hogy ily kis maradék és couponokból mintát küldeni nem lehet, miután néhány száz minta-megrendelés után semmi sem maradna és merő szédelgés, ha posztócégek mindennek daczára maradék- és coupon-mintákat hirdetnek és ily esetekben a minták egész darabokból és nem maradékokból vannak levágva; az ily eljárás szándéka világosak.

Maradékok, melyek meg nem felelnek, be-cseréltetnek vagy a pénz visszaküldetik. A szín, hosszuág, ár a maradékok megrendelésénél megjelölendő.

Szétküldés utánvét mellett, 10 frton felül bérmentve.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

2525252525252525

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1890. október 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1890. október 1-től.

A l l o m á s o k			Vegyes vonat	Sze- mél- y- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k			Vegyes vonat	Sze- mél- y- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)					Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)				
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)										
Botfalva	"	4.70	10.32	2.43		Tóvis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	10.32	3.18		
Földvár	"	4.44	11.04			Nagy-Enyed	(érk. ind.)	10.42	4.36		
Mogyorós	"	5.04	11.18			Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	12.23	5.06	7.58	
Apáca	"	5.10	11.30				"	1.23	5.24		
Kőpecz	"	5.40	11.45			Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	1.50	5.57	8.41	
Ágostonfalva	"	5.47	11.51				(érk. ind.)	2.36	6.08		
Alsó-Rákos	"	6.06	12.06			Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	2.46	6.36		
Homoród	"	6.35	12.27				(érk. ind.)	3.23	6.42		
Kacsa	"	6.54	12.39			Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	3.33	6.58	10.48	
Bene	"	7.17	12.56				(érk. ind.)	5.28	8.10		
Erked	"	7.39	1.12			Budapest	(érk. ind.)	6.05	8.30	2.08	
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	(érk. ind.)	8.11	1.34				(érk. ind.)	10.41	12.41		
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.38	1.49					11.06	1.09		
Medgyes	(érk. ind.)	8.47	1.59					6.35	8.15	7.15	
		10.10	2.59								

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul éjjel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul délétől	12.—	Székely-Udvarhely	indul délután	2.45
Székely-Keresztur		12.31	Bögöz		3.15
Nagy-Galambfalva		1.05	Nagy-Galambfalva		3.41
Bögöz		1.21	Székely-Keresztur		4.18
Székely-Udvarhely	érkezik reggel	1.50	Héjasfalva	érkezik este	4.50

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.